

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION 2019-2020

---

27 NOVEMBRE 2019

Proposition de résolution relative à la coordination entre l'autorité fédérale et les Régions visant à l'amélioration des services en zone rurale

(Déposée par
M. Gaëtan Van Goidsenhoven et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

La présente proposition reprend le texte d'une proposition qui a déjà été déposée au Sénat le 27 mars 2019 (doc. Sénat, n° 6-508/1 – 2018/2019).

Parmi les territoires ruraux, certains se trouvent dans une situation d'isolement particulièrement marqué en termes d'accès aux services publics de mobilité, de soins de santé, d'enseignement, de sécurité ou d'aménagement du territoire.

De même, certains services privés complémentaires à ceux offerts par les pouvoirs publics restent largement inaccessibles. Ainsi, dans le contexte d'une numérisation croissante des services, il apparaît essentiel d'assurer une connexion à l'Internet fiable et de haut débit à tous les ménages, en particulier ceux habitant les zones rurales.

Selon l'Institut belge des services postaux et des télécommunications (IBPT), plus de 200 000 habitations ne disposaient pas, en 2017, d'un accès fixe à l'Internet disposant d'une vitesse de téléchargement suffisante de 30 mbps.

Fort de ce constat, les autorités régionales wallonnes ont conclu un accord avec les opérateurs pour supprimer les «zones blanches» via des investissements de la part des opérateurs privés en termes de couverture réseau. La suppression de taxe sur les pylônes est également un

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2019-2020

---

27 NOVEMBER 2019

Voorstel van resolutie betreffende de coördinatie tussen de federale overheid en de Gewesten met het oog op de verbetering van de dienstverlening op het platteland

(Ingediend door
de heer Gaëtan Van Goidsenhoven c.s.)

TOELICHTING

Dit voorstel neemt de tekst over van een voorstel dat reeds op 27 maart 2019 in de Senaat werd ingediend (stuk Senaat, nr. 6-508/1 – 2018/2019).

Sommige plattelandsgebieden zijn bijzonder geïsoleerd wat betreft de toegang tot overheidsdiensten inzake mobiliteit, gezondheidszorg, onderwijs, veiligheid of ruimtelijke ordening.

Ook sommige particuliere diensten die een aanvulling vormen op de diensten die door de overheid worden aangeboden, blijven grotendeels ontoegankelijk. In de context van de toenemende digitalisering van de dienstverlening is het dan ook van essentieel belang te zorgen voor een betrouwbare en snelle internetverbinding voor alle gezinnen, in het bijzonder op het platteland.

Volgens het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie (BIPT) beschikten in 2017 meer dan 200 000 gezinnen niet over een vaste internettoegang met een voldoende downloadsnelheid van 30 mbps.

Naar aanleiding van deze vaststelling hebben de Waalse gewestelijke overheden een overeenkomst gesloten met de operatoren om komaf te maken met de «witte zones» door de particuliere operatoren investeringen in netwerkdekking te laten doen. Ook de afschaffing van de

pas en avant vers la fin de l'isolement des habitants des zones rurales. En octobre 2018, il ne subsistait que seize zones blanches sur les trente-neuf initiales.

À l'instar de ce qui a été entamé pour l'accès à l'Internet, les zones rurales doivent faire l'objet de mesures ciblées pour assurer leur développement économique, la préservation de leur environnement et le bien-être des citoyens qui y habitent. La réalisation de ces objectifs requiert une action conjointe des différents niveaux de pouvoirs étant donné la multitude de services nécessaires.

En effet, l'autorité fédérale et les Régions disposent de compétences propres ou partagées en matière d'économie, d'environnement, d'accès aux soins de santé ou de mobilité, par exemple. Ils sont fournisseurs de services publics liés à ces compétences.

Cette proposition de résolution s'adresse ainsi directement aux gouvernements des différents niveaux de pouvoir et leur demande de collaborer afin d'assurer un développement économique et social assorti de services publics efficaces.

À cet égard, la première considération en termes de coordination publique consiste en la mise en commun des ressources entre les niveaux de pouvoir pour l'accessibilité à des services publics de types «administratifs» (bureau de poste, gestion administrative des assurances-santé, introduction de dossier d'urbanisme, services d'imposition, etc.). Le coût d'une installation permanente de tels services étant régulièrement mis en avant pour expliquer la fermeture de guichets, une coopération financière entre entités pour la mise en place d'une offre complète de services, modulable et mobile, est une solution envisageable afin de renforcer l'accès des personnes habitant en zone rurale à des services publics de proximité essentiels.

De manière générale, tous les habitants des zones rurales doivent pouvoir accéder à des services, publics et privés, de qualité. Alors que nombre de citoyens habitant ces zones rurales ne se sentent pas concernés par les mesures politiques centrées sur les villes, on peut penser à plusieurs secteurs où une coordination des différents niveaux de pouvoir à l'attention des zones rurales est souhaitable:

– la lutte contre la désertification médicale et le maintien de services d'urgences et hospitalier ainsi qu'une plus grande connectivité des services de santé et de secours;

belasting op masten is een stap in de goede richting om de inwoners van landelijke gebieden uit hun isolement te halen. In oktober 2018 waren er nog maar zestien van de negenendertig oorspronkelijke witte zones over.

Naar het voorbeeld van wat men op het gebied van internettoegang heeft ondernomen, moeten voor landelijke gebieden gerichte maatregelen worden genomen teneinde de economische ontwikkeling, het milieubehoud en het welzijn van de burgers die er wonen, te waarborgen. De verwezenlijking van deze doelstellingen vergt een gezamenlijk optreden van de verschillende bestuursniveaus, aangezien er een groot aantal diensten nodig is.

De federale overheid en de Gewesten beschikken immers over eigen of gedeelde bevoegdheden op het gebied van bijvoorbeeld economie, milieu, toegang tot gezondheidszorg of mobiliteit. Zij leveren openbare diensten die verband houden met deze bevoegdheden.

Dit voorstel van resolutie richt zich dan ook rechtstreeks tot de regeringen van de verschillende beleidsniveaus en vraagt ze samen te werken om een economische en maatschappelijke ontwikkeling met doeltreffende openbare diensten te waarborgen.

In dit verband bestaat de eerste overweging in termen van openbare coördinatie erin de middelen van de bestuursniveaus voor de toegang tot openbare diensten van het «administratieve» type (postkantoor, administratief beheer van de ziekteverzekering, indiening van stedenbouwkundige dossiers, belastingdiensten, enz.) te bundelen. Aangezien de kosten van een permanente installatie van dergelijke diensten geregeld naar voren worden geschoven als reden voor de sluiting van loketten, is een financiële samenwerking tussen entiteiten met het oog op het opzetten van een allesomvattend, modulair en mobiel dienstenaanbod een mogelijke oplossing om de toegang tot essentiële lokale openbare diensten voor mensen die op het platteland wonen, te verbeteren.

In het algemeen moeten alle inwoners op het platteland toegang kunnen hebben tot openbare en particuliere diensten van goede kwaliteit. Hoewel tal van burgers in deze landelijke streken zich niet betrokken voelen bij stadsgerichte beleidsmaatregelen, zijn er verschillende terreinen waar coördinatie van de verschillende bestuursniveaus voor de landelijke gebieden wenselijk is:

– de strijd tegen de verdwijning van het medisch aanbod en de instandhouding van spoed- en ziekenhuisdiensten, alsook een betere connectiviteit van de gezondheids- en hulpdiensten;

- le développement d'un enseignement de proximité dans de bonnes conditions;
- une mobilité efficace, accessible et multimodale assurant le désenclavement de ces zones;
- la mise en place de politiques à l'attention des personnes âgées;
- la conservation des zones naturelles et la lutte contre l'étalement urbain;
- l'attraction du Fonds européen agricole pour le développement rural (FEADER) et le lancement de programmes de réhabilitation des friches industrielles;
- la protection du patrimoine;
- l'accès à l'emploi et à des pôles de croissance.

L'ensemble de ces secteurs soumis à des choix politiques émanant de différents niveaux de pouvoir peuvent être intégrés à un plan global défini conjointement par les Régions et l'autorité fédérale à l'attention de «zones rurales prioritaires». Ce plan, comprenant des objectifs chiffrés, doit intégrer l'action conjointe des autorités publiques et des entreprises privées pour assurer la réalisation de ces objectifs et l'assurance de services efficaces et variés.

*
* *

- de ontwikkeling van lokaal onderwijs in goede omstandigheden;
- efficiënte, toegankelijke en multimodale mobiliteit om deze gebieden te ontsluiten;
- de invoering van beleidsmaatregelen voor ouderen;
- het behoud van natuurgebieden en de strijd tegen de verstedelijking;
- het aantrekken van het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (ELFPO) en de lancering van programma's voor de herinrichting van oude bedrijfsterreinen;
- de bescherming van het erfgoed;
- de toegang tot werkgelegenheid en groeipolen.

Al deze beleidsterreinen die afhangen van politieke keuzes op verschillende bestuursniveaus kunnen worden geïntegreerd in een globaal plan dat gezamenlijk door de Gewesten en de federale overheid wordt opgesteld voor de «prioritaire plattelandsgebieden». Dit plan, dat ook becijferde doelstellingen omvat, moet de gezamenlijke actie van de overheid en de particuliere ondernemingen integreren om ervoor te zorgen dat deze doelstellingen worden verwezenlijkt en dat efficiënte en gevarieerde diensten worden verleend.

*
* *

PROPOSITION DE RÉOLUTION

Le Sénat:

A. considérant l'isolement de certaines zones rurales en termes d'accessibilité aux services publics administratifs ou relatifs à la mobilité, la santé, etc.;

B. vu la répartition des compétences entre les Régions et l'autorité fédérale pour le développement économique et la protection des zones rurales, ainsi que la qualité de vie des habitants;

C. considérant la nécessité de mettre en place des politiques ciblées à l'attention des zones rurales prioritaires en raison de leur spécificité et de leur isolement;

D. vu la réussite d'accords entre les autorités publiques et certaines entreprises privées fournissant des services essentiels aux citoyens,

Demande aux différents gouvernements:

1) de définir des zones rurales prioritaires et d'établir un plan coordonné visant à assurer leur développement économique, la protection de leur environnement et le bien-être des habitants;

2) de garantir l'accès aux services publics administratifs dans les zones rurales, notamment par le développement de guichets mobiles de services publics là où l'accès aux services publics est difficile. Une telle mesure implique une coopération entre les différents niveaux de pouvoirs (provinces, services publics fédéraux (SPF) concernés, pouvoirs locaux, etc.) de manière à ce que l'ensemble des services puissent être rendus (soins de santé, sécurité, zones de secours, poste, énergie, etc.);

3) d'étendre les dispositifs des lignes express (par exemple à l'instar des «rapidobus» en Brabant wallon) qui favorisent les liaisons entre noyaux d'habitat et de services en complétant l'offre ferroviaire;

4) d'assurer, pour les seniors et les personnes fragiles, le développement de soins à domicile ou à distance par l'e-santé ainsi que les services de taxis sociaux;

5) de promouvoir la reconversion des sites et des friches industriels pour permettre, grâce au recyclage de ces terrains, d'y implanter de l'activité économique et du logement;

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De Senaat,

A. gelet op het isolement van sommige landelijke gebieden inzake toegankelijkheid van administratieve overheidsdiensten of diensten in verband met mobiliteit, gezondheid, enz.;

B. gelet op de bevoegdheidsverdeling tussen de Gewesten en de federale overheid voor de economische ontwikkeling en de bescherming van het platteland, alsook de levenskwaliteit van de inwoners;

C. gelet op de noodzaak om een gericht beleid te voeren voor prioritaire plattelandsgebieden vanwege hun specifieke karakter en isolement;

D. gelet op het succes van overeenkomsten tussen overheden en bepaalde particuliere ondernemingen die essentiële diensten aan burgers verlenen,

Vraagt de verschillende regeringen:

1) prioritaire plattelandsgebieden in kaart te brengen en een gecoördineerd plan op te stellen om de economische ontwikkeling, de bescherming van het milieu en het welzijn van de bevolking in deze gebieden te waarborgen;

2) de toegang tot administratieve overheidsdiensten in landelijke gebieden te waarborgen, onder meer door de ontwikkeling van mobiele loketten voor openbare dienstverlening, op plaatsen waar de toegang tot overheidsdiensten moeilijk is. Een dergelijke maatregel impliceert dat de verschillende bestuursniveaus (provincies, betrokken federale overheidsdiensten (FOD's), lokale overheden, enz.) samenwerken om alle diensten (gezondheidszorg, veiligheid, hulpverleningszones, post, energie, enz.) te kunnen leveren;

3) de voorzieningen voor expreslijnen uit te breiden (naar het voorbeeld van de «rapidobus» in Waals-Brabant) die de verbindingen tussen woon- en dienstencentra bevorderen door het spoorwegaanbod aan te vullen;

4) voor senioren en kwetsbare personen thuiszorg of zorg op afstand via e-gezondheidszorg alsook sociale taxidiensten te ontwikkelen;

5) de herbestemming van al dan niet verlaten industrieterreinen te bevorderen om er economische activiteit en huisvesting tot stand te brengen door middel van hergebruik van deze terreinen;

6) de poursuivre la conclusion d'accords avec des partenaires privés fournisseurs de services afin d'assurer le développement des zones rurales. Des initiatives privées ou publiques visant à développer des services groupés doivent également pouvoir être soutenues.

Le 7 novembre 2019.

Gaëtan VAN GOIDSENHOVEN.
Georges-Louis BOUCHEZ.
Philippe DODRIMONT.
Véronique DURENNE.
Sabine LARUELLE.
Alexander MIESEN.
Jean-Paul WAHL.
Rik DAEMS.

6) door te gaan met het sluiten van overeenkomsten met particuliere partners die diensten verlenen om de ontwikkeling van plattelandsgebieden te waarborgen. Het moet ook mogelijk zijn om particuliere of publieke initiatieven te ondersteunen die gericht zijn op de ontwikkeling van gegroepeerde diensten.

7 november 2019.